

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 maja 2019 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał D. R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 28 stycznia 2019 r. tj. od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego. W treści decyzji wskazano, że renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy przysługuje do 31 października 2020 r.

/decyzja k.54 – 55 odwrót akt ZUS/

W dniu 21 czerwca 2019 r. pełnomocnik D. R. zaskarżył powyższą decyzję z części nieustalającej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz nieustalającej niezdolności odwołującego się do samodzielnej egzystencji. Pełnomocnik D. R. wniósł o zmianę decyzji poprzez ustalenie, że odwołującemu się przysługuje renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 28 stycznia 2019 r. do 31 października 2020 r. oraz dodatek pielęgnacyjny z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji.

/odwołanie k.3 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.50/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca D. R. urodził się (...) Legitymuje się wykształceniem średnim w zawodzie technika – ogrodnika. W swojej karierze zawodowej pracował jako kierowca samochodu ciężarowego. Orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności z dnia 9 października 2018 r. wnioskodawca został zaliczony do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (orzeczenie wydano do dnia 31 października 2019 r.). Kolejnym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności wnioskodawca został zaliczony do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (orzeczenie wydano 2022 r.).

/okoliczności bezsporne/

W dniu 14 stycznia 2019 r. D. R. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

/wniosek k.1 – 3 akt ZUS/

Orzeczeniem z dnia 12 marca 2019 r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że D. R. jest częściowo niezdolny do pracy do 31 października 2020 r., a jako datę powstania częściowej niezdolności do pracy wskazano 4 sierpnia 2017 r. W treści orzeczenia wskazano, że częściowa niezdolność do pracy pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy i pozostaje w związku ze stanem narządu ruchu. Lekarz orzecznik ustalił, iż wnioskodawca przebył amputację kończyny dolej lewej na poziomie podudzia z powodu urazu zmiążdzeniowego stopy oraz cierpi na zespół bólowy kręgosłupa .

/opinia lekarza orzecznika k.70 i orzeczenie k.47 – 47odwrót akt ZUS/

Orzeczeniem z dnia 15 kwietnia 2019 r. komisja lekarska ZUS uznała, że D. R. jest częściowo niezdolny do pracy do 31 października 2020 r., a jako datę powstania częściowej niezdolności do pracy wskazano 4 sierpnia 2017 r. W treści orzeczenia wskazano, że częściowa niezdolność do pracy pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy i pozostaje w związku ze stanem narządu ruchu. Komisja potwierdziła rozpoznanie lekarza orzecznika.

/opinia KL k.66 oraz orzeczenie k.49 – 49odwrót akt ZUS/

W oparciu o powyższe orzeczenie komisji lekarskiej oraz zgromadzony materiał dowodowy organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 9 maja 2019 r.

/decyzja k.54 – 55 odwrót akt ZUS/

U wnioskodawcy rozpoznano: zespół bólowy kręgosłupa odcinka lędźwiowo-krzyżowego, przeciążeniowy oraz przebytą amputację kończyny dolnej lewej na wysokości goleni po urazie zmiążdżeniowym. Wnioskodawca doznał w czasie wykonywania pracy urazowej amputacji stopy lewej (stopa wciągnięta przez maszynę do segregacji śmieci). Był hospitalizowany w Oddziałach Ortopedycznych i Rehabilitowany. Nie był i nie jest leczony -neurologicznie. Zgłaszane dolegliwości bólowe ze strony kręgosłupa lędźwiowo - krzyżowego mają związek z przeciążeniem kręgosłupa z powodu przebitego urazu zmiążdżeniowego kończyny dolnej lewej i sposobu poruszania się. Wnioskodawca ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności przyznany w związku ze stanem układu ruchu, a nie układu nerwowego. Z przyczyn neurologicznych nie stwierdzono u wnioskodawcy niezdolności do pracy zarobkowej. W momencie podejmowania pracy przez odwołującego się lekarz profilaktyk określi przeciwwskazania do pracy na określonym stanowisku wynikające z amputacji zmiążdżonej kończyny dolnej.

/opinia k.126 – 128 , opinia uzupełniająca k.170 biegłego sądowego neurologa J. B./

U D. R. rozpoznano: stan po amputacji podudzia lewego (w dniu 18 sierpnia 2017 r.) w przebiegu urazowej amputacji stopy (w dniu 4 sierpnia 2017 r.), stan po stłuczeniu kikuta podudzia lewego (w dniu 30 sierpnia 2020 r.). Okres trzech lat jest wystarczający dla przystosowania się do niepełnosprawności i 32 – letni badany może podjąć pracę zgodnie z III poziomem kwalifikacji zawodowych. Wnioskodawca może prowadzić samochody z automatyczną skrzynią biegów, bądź przystosowane dla niepełnosprawnych. Może podejmować wszystkie prace zgodnie z posiadanym wykształceniem (nie wyłącznie ogrodnika), w tym także w ZPCh – na stanowiskach przystosowanych do niepełnosprawności, ew. na stanowiskach dla pracownika podlegającego przekwalifikowaniu. Wnioskodawca nie powinien podejmować bardzo ciężkich prac fizycznych wymagających dźwigania dużych ciężarowych oraz w pozycjach długotrwanie monotypowych. Może podejmować prace siedzące i siedząco – chodzące. Wnioskodawca jest osobą wyleczoną, zaprotezowaną i jest przystosowany do niepełnosprawności. Wnioskodawca jest zdolny do pracy zarobkowej.

/opinia k.145 – 147 , opinia uzupełniająca k.192 biegłego sądowego w zakresie (...) F. – B./

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie opierając się na dokumentach załączonych do akt sprawy, w tym aktach ZUS oraz opiniach biegłych. Okoliczności dotyczące kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy, jego wykształcenia oraz stanowisk na jakich świadczył pracę w przeszłości są niesporne między stronami.

Podnieść należy, że okolicznością sporną między stronami było, czy wnioskodawca z uwagi na stan zdrowia jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, bowiem zaskarżoną decyzją przyznano mu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Celem ustalenia zdolności do pracy wnioskodawcy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z uwagi na schorzenia, na jakie uskarża się wnioskodawca. Ocena stanu zdrowia wnioskodawcy wymagała bowiem znajomości wiadomości specjalnych z zakresu medycyny. Dlatego też dopuszczenie dowodu z opinii biegłych było niezbędne dla oceny stanu zdrowia wnioskodawcy. W ocenie Sądu opinie wszystkich biegłych są w pełni miarodajne dla wyrokowania w sprawie. Są one spójne, konsekwentne i wzajemnie się potwierdzają. Nie zawierają również wewnętrznych sprzeczności czy błędów. Rozpoznania wszystkich biegłych w zakresie ich specjalizacji uzupełniają się i częściowo pokrywają. Przed ich wydaniem biegli zapoznali się z dokumentacją medyczną oraz zbadali wnioskodawcę. Opinie wszystkich biegłych są rzetelne i Sąd nie dopatrył się żadnych przyczyn, dla których mógłby odmówić im wiarygodności. W pełni mogą stanowić podstawę do wyrokowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne.

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy regulowane jest na mocy przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1376) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383). Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy stosuje się odpowiednio przepisy o emeryturach i rentach z FUS.

Zgodnie zaś z art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej ocena niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia związku przyczynowego niezdolności do pracy z określonymi okolicznościami dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 12 powyższej ustawy niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Na mocy przepisu art. 13 ust. 1 powyższej ustawy przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W definicji niezdolności do pracy ustawodawca dał wyraz powiązaniu prawa do renty z rzeczywistą znaczną utratą zdolności do pracy zarobkowej, jako takiej, a częściową niezdolność do pracy powiązał z niezdolnością do pracy w ramach posiadanych kwalifikacji, przy uwzględnieniu możliwości i sprawności niezbędnych do dalszego zaangażowania w procesie pracy, zaakcentował istnienie potencjalnej przydatności do pracy. Chodzi zatem o zdolność do pracy zarobkowej nie tylko, jako zdolność do wykonywania dotychczasowej pracy, ale zdolność do podjęcia pracy w ogóle, z uwzględnieniem rodzaju i charakteru dotychczas wykonywanej pracy, poziomu wykształcenia, wieku, predyspozycji psychofizycznych.

Zdolność do pracy ma dwa elementy: biologiczny (ogólna sprawność psychofizyczna) i gospodarczy (przydatność na rynku pracy). Należało zatem ustalić, czy wnioskodawca jest zdolny do wykonywania pracy w pełnym zakresie, czy jego kwalifikacje pozwalają na wykonywanie innej pracy, czy dla utrzymania aktywności zawodowej konieczne jest przekwalifikowanie.

Niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy nie jest kryterium niezdolności do pracy w rozumieniu art.12 ww. ustawy. Brak możliwości wykonywania dotychczasowej pracy nie jest wystarczający do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy, gdy jest możliwe podjęcie innej pracy (w swoim zawodzie, bez przekwalifikowania lub gdy rokowanie, co do przekwalifikowania jest pozytywne). Niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy jest warunkiem koniecznym do ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale nie jest warunkiem wystarczającym, jeżeli wiek, poziom wykształcenia, predyspozycje psychofizyczne dają podstawy do uznania, że jest możliwe podjęcie pracy w zawodzie albo po przekwalifikowaniu.

Wskazać należy, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia w ocenie Sądu żadnych wątpliwości zarówno, co do momentu powstania u wnioskodawcy niezdolności do pracy, jej długości, jak i posiadanych przez niego kwalifikacji. O ile zatem oczywistym jest, że z uwagi na występujące schorzenia wnioskodawca był okresowo

częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 28 stycznia 2019 r. do 31 października 2020 r. , to jednak brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, że jest on osobą całkowicie niezdolną do pracy. Wnioskodawca, po okresie niezbędnym dla przystosowania się do niepełnosprawności, może bowiem wykonywać wiele prac zgodnych z poziomem posiadanych kwalifikacji, takich jak choćby prowadzenie samochodów z automatyczną skrzynią biegów, bądź przystosowanych dla niepełnosprawnych, w tym także w Zakładach Pracy (...) – na stanowiskach przystosowanych do niepełnosprawności, ew. na stanowiskach dla pracownika podlegającego przekwalifikowaniu. Może on również podejmować prace siedzące i siedząco – chodzące. Co ważne, wnioskodawca jest osobą młodą, wyleczoną, zaprotezowaną i jest przystosowany do niepełnosprawności. Wskazać w tym miejscu należy, że przy ocenie opinii biegłych lekarzy, Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmiennie ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c. oddalił

odwołanie.

Dodatkowo wskazać należy, iż odwołanie od decyzji organu rentowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych pełni rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe. Przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji a spornych między stronami; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Przed sądem ubezpieczony może jedynie żądać korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swą rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego decyzją, nie może natomiast żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Dlatego też odwołanie wniesione od decyzji organu rentowego nie ma charakteru samodzielnego żądania, a jeżeli takie zostanie zgłoszone, sąd nie może go rozpoznać.

Sporna decyzja dotyczyła jedynie prawa do renty. Zakresem jej nie był objęty dodatek pielęgnacyjny a zatem nie mógł być również przedmiotem rozpoznania sądu. Ponieważ w toku procesu sąd nie ustalił, całkowitej niezdolności wnioskodawcy do pracy a jest to warunek konieczny choć nie wystarczający do ubiegania się o dodatek pielęgnacyjny, a nadto ubezpieczony jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika sąd nie przekazał tego wniosku do rozpoznania ZUS na mocy art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy – PI.

8 XII 2021 roku.

S.B.